

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
THE ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL IN
SONGKHLA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 3

รัชดาภรณ์ นรงค์กุล^{1*} และศรุติพงษ์ ภูวัชรวารานนท์²
Ratchadaporn Narongkool^{1*} and Saruthipong Bhuwatvaranon²

Received Date: September 14, 2021

Revised Date: September 27, 2021

Accepted Date: November 22, 2021

¹ นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

* Corresponding author, E-mail: dekwitya.psu@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 2) ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 341 คน ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการ จำนวน 30 คน โดยวิธีวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามสัดส่วนของประชากรและขนาดสถานศึกษา จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ชุดที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.990 ชุดที่ 2 แบบสอบถามปลายเปิดสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา แนวทางการบริหารวิชาการคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัยเพื่อแก้ปัญหการเรียนรู้การสอนของผู้เรียนและเพิ่มคุณภาพการศึกษา

คำสำคัญ : การบริหาร, งานวิชาการ, แนวทางการบริหารงานวิชาการ

Abstract

The purposes of this research were 1) to study academic administration of schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3; and 2) to investigate problems and academic administration guidelines of schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3. The participants consisted of 341 teachers and 30 administrators in the schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 in academic year 2020, selected by multi-stage sampling. The instruments used in this study were two forms of questionnaire. The first one was a rating scale questionnaire for teachers with reliability at 0.990. The other one was an open-ended questionnaire for school administrators. Data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation. The findings revealed that: The overall academic administration of the schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 was at high level. Academic administration problems of the schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 were related to research for educational quality development. The academic administration guidelines for schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 suggested that school administrators should encourage teachers to improve teaching and learning by conducting research and keeping post-lesson report in order to tackle classroom challenges.

Keywords: administration, academic, academic administration guidelines

1. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 วรรค 3 บัญญัติว่า “รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชน ได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ ตลอดชีวิต ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมี บทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและ ตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560: 14-17)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ใน การพัฒนาประเทศตามวิสัยทัศน์ไว้ 6 ยุทธศาสตร์ ซึ่งประเด็นยุทธศาสตร์ด้าน การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดี รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580), 2561: 11-38)

สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการ จัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็ม ศักยภาพ” (พระราชบัญญัติการศึกษา, 2562: 49)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักมีหน้าที่สำคัญในการจัดการศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและครูทำหน้าที่จัดการศึกษาให้กับผู้เรียน การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ (นาวา สุขธมย์, 2550: 1) ซึ่งสอดคล้องกับ ชรินทร์ มั่งคั่ง (2559: 236-237) ได้กล่าวถึงสถานการณ์วิกฤตคุณภาพการศึกษาในสังคมไทยไว้ว่า การจัดการศึกษาในสังคมไทยที่ผ่านมามีวิกฤตคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) ด้านกระบวนการเรียนการสอน 4) ด้านการบริหารจัดการศึกษา และ 5) ด้านผลผลิตของการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พบจุดอ่อนในการบริหารจัดการ ดังนี้ ด้านโครงสร้าง โรงเรียนขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ค่อนข้างต่ำ ด้านผู้รับบริการ ผู้เรียนนอกเขตพื้นที่บริการ/ผู้เรียนที่ไม่มีสัญชาติไทยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ด้านบุคลากร บุคลากรสายการสอนไม่ตรงวิชาเอกที่จบการศึกษา และมีการโยกย้ายบ่อย รวมทั้งมีภาระงานนอกเหนือจากการสอน ส่งผลให้การเรียนการสอนบางรายวิชาต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านงบประมาณ ได้รับการจัดสรรงบประมาณในช่วงสิ้นปีงบประมาณ ดำเนินการกระชั้นชิดไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนด ด้านสื่ออุปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ไม่คุ้มค่าและขาดการดูแลรักษาที่เหมาะสม และด้านการบริหารจัดการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดใน

ภาพรวมต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและค่าเฉลี่ยระดับประเทศในบางกลุ่มสาระ ส่งผลให้มีปัญหาในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2563: 18-20) และจากการวิเคราะห์ผล การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่าคะแนน เฉลี่ยลดลงจากปีการศึกษา 2561 และคะแนนเฉลี่ยในระดับเขตพื้นที่ต่ำกว่า ระดับสังกัดและต่ำกว่าระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2563: 88-89)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลลัพธ์ ที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ ศักยภาพของผู้บริหารด้าน ความเป็นเลิศทางวิชาการ และการสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชนในการส่งบุตร หลานเข้าเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นคุณลักษณะรวมทั้งความรู้และ ความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน โดยมิ การวัดและประเมินผลครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ส่วนหนึ่งอาจพิจารณาได้จาก ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เพื่อนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลใน การวิเคราะห์สภาพปัญหาทางการบริหารงานวิชาการ วางแผนพัฒนา การบริหารงานวิชาการ เป็นแนวทางในการบริหารปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนให้เป็นไปตามตัวชี้วัดของเป้าหมายการจัดการศึกษาตามแผนการ ศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

2.2 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

3. แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

3.1 แนวคิด ทฤษฎี

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยกำหนดแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 17 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556: 41)

- 1) ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 2) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 5) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 6) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 8) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 9) ด้านการนิเทศการศึกษา
- 10) ด้านการแนะแนว
- 11) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 14) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 กรอบแนวคิด

ในการวิจัยครั้งนี้ มีกรอบแนวคิดที่นำเสนอเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยกำหนดแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ ผลจากการทบทวนวรรณกรรมในประเด็นข้างต้นทำให้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เนื้อหาต่าง ๆ เป็นแนวทางในการกำหนดตัวแปรในการศึกษา สร้างกรอบแนวคิดการวิจัย นิยามศัพท์ ตลอดจนสร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในลำดับต่อไป

**ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต 3**

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตาม
ขอบข่ายการบริหารงานของกระทรวงศึกษาธิการ 17 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556: 41) ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. ด้านการนิเทศการศึกษา
10. ด้านการแนะแนว
11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน
สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

**ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3**

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา : คณะผู้วิจัย (2564)

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 193 โรงเรียน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,809 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2563: 8) ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 341 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน แล้วจึงใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ด้วยวิธีการคำนวณตามสัดส่วนของประชากรตามกลุ่มขนาดสถานศึกษา และสุ่มครูในแต่ละสถานศึกษาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

4.1.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 193 โรงเรียน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 386 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2563: 8) ผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และหัวหน้างานบริหารวิชาการ จำนวน 15 คน รวมผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) 30 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยเกณฑ์ในการเลือก คือ สถานศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสถานศึกษาสูงกว่าระดับประเทศในปีการศึกษา 2562 และสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวน 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา เป็นลักษณะกำหนดให้เลือก (Forced choice) ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้และกำหนดมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) จำนวน 112 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือโดยวิธีการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00 จำนวน 104 ข้อ และ มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 จำนวน 8 ข้อ

ชุดที่ 2 แบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา เป็นลักษณะกำหนดให้เลือก (Forced choice) ตอนที่ 2 แบบสอบถามแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) จำนวน 17 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือโดยวิธีการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00

นำแบบเสนอโครงการวิจัยและแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเสนอต่อสถาบันวิจัยในมนุษย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เพื่อขอใบรับรองการทำวิจัยในมนุษย์และขออนุญาตเก็บข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามไปทำการหาคุณภาพด้วยการ Try out หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นขอบแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.990 และนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยข้อมูลด้านสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยวิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 วิเคราะห์โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปเป็นความเรียง (Content Analysis)

5. สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอสรุปผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

5.1 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตามองค์ประกอบ 17 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผลการพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

5.2 ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านที่พบปัญหามากที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ปัญหาที่พบ คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย แนวทางพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย ให้ครูทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนจากกระบวนการหลังสอน เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และเพิ่มคุณภาพการศึกษา

6. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่ามีประเด็นควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ

มาก การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ ในการออกแบบจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบท ของสถานศึกษา รวบรวมข้อมูลและกำกับ ดูแล นิเทศติดตามงานวิชาการ ประเมินตรวจสอบแผนงานวิชาการให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับทิศทาง เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษา และอนุมัติแผนงานด้านวิชาการโดยความ เห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์และจัดทำร่าง ระเบียบ คู่มือ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ตรวจสอบและ ประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษาและนำไปแก้ไข ปรับปรุงให้เหมาะสม และผู้บริหารมีส่วนร่วมใน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการกำหนด เนื้อหาสาระของรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม นำมาจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา

อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการปรับปรุง หลักสูตร และนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความ เห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้ แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือก หนังสือ แบบเรียน ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้ในการ จัดการเรียนการสอน รวมถึงส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน สนับสนุนเทคนิคและวิธีการใน การบริการทางวิชาการที่เหมาะสมกับสภาพของชุมชน รวมถึงการมีส่วนร่วม

ในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา วิจัยการและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำมาเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียน สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 6) ที่ได้กล่าวว่า การที่จะขับเคลื่อนการปฏิรูปการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จนั้นผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญแก่หลักสูตร ผู้เรียน เนื้อหาสาระการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครู การใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกโรงเรียนให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดตลอดจนเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้สู่ชุมชน มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษา รวมทั้งการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายเพื่อร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กรและที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งผู้บริหารต้องตระหนักถึงความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เจริญเติบโตงอกงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยดำเนินการร่วมมือกับทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ และจัดการเรียนการสอนทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูในด้านต่าง ๆ ทั้งการจัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของครู ส่งเสริมให้กำลังใจครูในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ ส่งเสริมงานวิจัย ส่งเสริมการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสาระและความต้องการของชาติของท้องถิ่น และผู้เรียน มีการประเมินผลในรูปแบบที่หลากหลาย จัด

บรรยากาศ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ห้องปฏิบัติการ รวมถึงมีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน จัดหางบประมาณ ทรัพยากรบุคคล สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของครู ผู้บริหาร สถานศึกษามีการจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ วางแผนการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม มีความตระหนัก เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน เชื่อมโยงระบบนิเทศภายในสถานศึกษากับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกำหนดเป้าหมายและวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในบรรยากาศที่ยืดหยุ่น จัดสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ร่วมกำหนดนโยบาย วางแผนในการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยี ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การส่งเสริมให้ครูประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและตรงตามสภาพจริง กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้สอนมีความรู้และทักษะทางด้านการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 ที่ได้บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ

พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ” และมาตรา 24 บัญญัติไว้ว่า “การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ส่วนสำคัญในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพคือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ทีมงานบุคลากรโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน วางแผน นำไปปฏิบัติ ตรวจสอบหรือประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข เพื่อวางแผนงานใหม่ให้ดีขึ้น พยายามทำการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง กำหนดมาตรฐานการศึกษาของ

สถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน จัดระบบบริหารและสารสนเทศที่ต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ การมีทักษะและ กระบวนการบริหารที่ครบวงจร (PDCA) ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การศึกษาอย่างจริงจังต่อเนื่อง ร่วมจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (Self-Assessment Report : SAR) และสรุปรายงานประจำปีเสนอหน่วยงาน ต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อ สอดคล้องกับสำนักทดสอบทางการศึกษา (2561: 67-68) ที่กำหนดบทบาทหน้าที่ ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ให้ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาเพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา ให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา ตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตาม มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ดำเนินการตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนา สถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตาม

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเอง ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี และสถานศึกษาแต่ละแห่งให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จึงน่าจะเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐาปนันท์ กัญญา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์ (2558: 101) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อทิตยา วงศ์ศา และชุตติมา มุสิกานนท์ (2558: 35) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่คะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่คะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมล เดชชะ (2559: 73-76) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตีประจำตำบล

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2) ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านที่พบปัญหามากที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ปัญหาที่พบ คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย แนวทางพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย ให้ครูทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนจากการบันทึกหลังสอน เพื่อแก้ปัญหการเรียนการสอนของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และเพิ่มคุณภาพการศึกษา การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ การศึกษาวิเคราะห์วิจัยและการนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน การปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อศึกษามาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การสร้างเจตคติที่ดีของครูในการใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ หากกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะการวิจัยของครู สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่อาศัยผลการวิจัยเป็นฐาน พัฒนาการเรียนรู้ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ปัญหา

การเรียนรู้วางแผนแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ สอดคล้องกับ Kenward (2008: 103-109) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่จะนำไปสู่แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศทางด้านวิชาการ ได้แก่ การมีโครงสร้างการบริหารไม่ซับซ้อน การได้รับการสนับสนุนด้านการเงิน และทรัพยากร มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน การส่งเสริมด้านการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การให้บริการทางวิชาการอย่างมืออาชีพ และการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในองค์กร สอดคล้องกับ ฆนัท ธาตุทอง (2559: 293-294) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุวัฒน์ ธรรมะปาละ และคณะ (2561: 68) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ต้นสังกัดควรมีการอบรมครูในการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ วางแผนแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ผู้สอนสามารถทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

7.1 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เนื่องจากเป็นด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการส่วนใหญ่เสนอแนวทางการดำเนินการให้ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย ให้ครูทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนจากการบันทึกหลังสอนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

7.2 ควรศึกษาแนวปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี หรือมีผลการบริหารเป็นที่ยอมรับในระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป

7.3 ควรศึกษารูปแบบการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาได้

8. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตีพงษ์ ภูวัชรวรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษาทุกท่านที่กรุณาแนะนำให้คำปรึกษา ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนเป็นที่เรียบร้อย

9. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการการบริหารรูปแบบนิติบุคคล*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *หลักการจัดการเรียนรู้*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- ชรินทร์ มั่งคั่ง. (2559). *ภาวะผู้นำคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานการเรียนรู้ สังคมศึกษา*. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ไทมอนด์ กราฟิก กรุ๊ป.
- ฐาปนันท์ กัญญา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์. (2558). “การบริหารงานวิชาการ กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3”. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 10(2), 101-110.
- นาวา สุขรมย์. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาหนองคาย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- พิสนุ พองศรี. (2549). *วิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เทียมฟ้าการพิมพ์.

- ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา. (2563). *ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3*. สืบค้นเมื่อ 17 กันยายน 2563, จาก https://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area_CODE=9003
- ราชกิจจานุเบกษา. (2550). เล่มที่ 124 ตอนที่ 24 ก, หน้า 29.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก, หน้า 1.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). เล่มที่ 135 ตอนที่ 82 ก, หน้า 1.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2562). เล่มที่ 136 ตอนที่ 57 ก, หน้า 49.
- วิมล เดชชะ. (2559). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สันติ บุญภิรมย์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. (2562). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563*. สงขลา: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. (2563). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2562*. สงขลา: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อติทยา วงศ์ศา และชุตินา มุสิกานนท์. (2558). “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่คะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.” *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*. 4(1), 35.
- อนุวัฒน์ คุ้มมะปาละ และคณะ. (2561). “แนวทางการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.” *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*. 19 (1), 67-68.
- อัมพร อินผง. (2555). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการจัดการศึกษา. วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- Kenward, J. (2008). “Is there a best way to structure the administration?”. *Perspectives: Policy and Practice in Higher Education*. 12(4), 103-109.